

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre . . . . 6 K.
 Negyedévre . . 3 K.

Hirdetési díj: Egyhasábos
 sor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::

Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

I. I. PÉTER
 Művelődési
 Könyvtár

1916/1015.

Tahy Józsefnek,

Sárosvármegye Vice-Comesének őfelsége az udvari-tanácsosi méltóságot adományozta, s így a királyi kegy gyakorlásával elismerte azokat a nagy érdemeket, melyeket tahvári és tarkeői Tahy József egy emberöltőt meghaladó közszolgálati működése közben szerzett.

Egy kiváló munkás, a köznek élő, annak javát minden erejével szolgáló nagy férfiú kitüntetése — mindenkor a legmelegebb visszhangra talál a társadalomban, mely ily férfiút magáénak vallhat.

Ilyen Tahy József kitüntetése is, amelynek Sárosvármegye egész tisztikara és közönsége bizonytalán jobban örül, mint maga a kitüntetett, aki a kötelessége teljesítése felett érzett megnyugtató érzésben találta meg mindig munkásságának, fáradságának jutalmát.

Szerény, hivalkodást kerülő lelke sohasem kereste a kitüntetést, s ha a királyi kegy most már másodízben keresi fel munkája körében — mi csak annak a köztudatban élő meggyőződésnek megerősítését látjuk, hogy Sárosvármegye szerencsésnek érezheti magát, hogy közigazgatása élén Tahy József udvari tanácsos, a vaskoronarend IV. osztályának tulajdonosa áll.

Odaadó, évtizedeken át kifejtett munkájának gyümölcsét valamennyien élvezzük. Hihetetlen nagy energiája, igazságszeretete, szakképzettsége képessé tették őt arra, hogy majdnem két évtized óta a vármegye élén állva — közönségének nemcsak elismerését, hanem csodálatát és szeretetét is kivívja.

Igazságossága, fáradhatlansága, munkaszeretete, kötelességérzete, mely hivatali ténykedéseinek végigvonul, oly nevet szerzett neki az ország közigazgatási köreiben, hogy arra Sárosvármegye közönsége épp úgy, mint a vezetése alatt álló tisztikar a legbüszkébb lehet.

S büszke is reá.

Sárosvármegye felett különösen megnehezedett az idők járása a borzalmas élet-halál harcban, amelyet ellenségeinkkel most vívunk. S hogy e nehéz időkben a megye közigazgatása megtette a maga kötelességét, az ő példátlan kötelességérzetének

köszönhetjük s annak a tisztikarnak, mely vezére példáját lelkesedéssel követte.

Csodálattal, szeretettel s tisztelettel köszöntjük őt a legmagasabb helyről jövő kitüntetése alkalmából, mely társadalmunknak oly igaz, benső, őszinte örömet szerzett, s amely kell, hogy nemes lelkében is visszhangra találjon.

A nagy esztendő.

Megkönnyebbülve búcsúzunk az ezerkilencszáztizenötödik esztendőről. Elbúcsúzunk tőle, de soha ugyan el nem felejtjük, hanem borzalommal és büszkeséggel emlegetjük életünk fogytáig. Mert rengeteg vérnek, erőfeszítésnek és gondnak az emléke tapad minden napjához, a legkeményebb megpróbáltatás ideje volt ránk nézve az egész, de mi diadalmasan állottunk meg a próbát s a végén sokkal erősebbek vagyunk, mint voltunk az elején.

Egy jó darabig bizony nem kevésbé volt aggodalmas a helyzetünk. A tengernyi muszka had beözönlött a Kárpátok résein: Zemplén-, Sáros-, Ung- s Máramarosmegyénk számos községét feldúlta és elárasztással fenyegette hazánkat. Délen a szerb még mindig büntetlenül kérkedett első támadásunk megghiúsultával. Délnyugaton a szövetséges olasz követelőzött ellenünk, próbált megszarolni, majd galád árulással hátba támadott minket. Ellenségeink négyessé szaporodott szövetsége veszedelmesen izgatta ellenünk a Balkán semleges országait és embertelen módon tört gazdasági megrentásunkra, kiéheztetésünkre is.

Hanem aztán jött a fordulat. Hős szövetségeseinkkel együtt előbb feltartottuk a muszka áradatot a Kárpátokban s olyan veszteséget okoztunk neki, amelyet a világ alig látott még, azután Galícia földjén, Gorlice mellett áttörtük a hármassoros frontot csakhamar az egész monarchiát megtisztítottuk az ellenségtől. Egyszersmind saját területén is vertük, hátrább űztük a muszkát, elszedtük legfontosabb várait és olyan csapást mértünk rá, hogy jó ideig nem kell többé tartanunk a támadásától. A hitszegő olasz ellen olyan nagyszerűen védekeztünk, hogy négyszeri offenzívával, hét hónapon át, hatszázezer emberének a

föláldozásával sem tudott elérni semmi sikert. A szerbet néhány hét alatt kivertük a saját országából, ezt már a vitéz bolgár segítségével is, akit új szövetségesül nyertünk meg s ezzel a Balkánon is hatalmasan megerősítettük a befolyásunkat. Az esztendő végére a világháborút jóformán már meg is nyertük s nem kételkedünk benne, hogy ellenségeinket előbb-utóbb békekötésre kényszeríthetjük. És ezekből a fényes eredményekből is messze kiragogy a magyar katona páratlan hősiessége.

Ezalatt pedig idehaza megnyertük a gazdasági háborút. Megműveltük a földet és Isten jóvoltából termeltünk annyit, amennyiből nemcsak magunk élhetünk meg, hanem szövetségeseinknek is juttathatunk. A hadsereg céljaira pedig két ízben összesen háromezer milliónyi hadikölcsönt gyűjtöttünk össze, a nemzet minden rétegének, de leginkább a kisvagyónú hazafiaknak a buzgalmából.

Politikai életünk többnyire szünetelt, az országgyűlés csak tavasszal és november végén ült össze, hogy az állami élet rendes menetéről gondoskodják és a háborúval kapcsolatos intézkedéseket tegyen. Az ország nyugalma érdekében elhalasztotta a képviselőválasztást, a hadi szolgálat idejét kiterjesztette az ötvenéves, majd enyhébb alakban az ötvenötéves életkorig, szigorú törvényeket hozott a hazaárulók, a hadseregszállítással visszaélők és az árdrágítók ellen, kiterjesztette a kormány kivételes hatalmát és arra utasította a kormányt, hogy hivatalosan állapítsa meg Magyarország lakosságának a világháború fegyvertényeiben és áldozataiban való részvétele mértékét. Legnagyobb, legszebb, legértékesebb eredménye volt pedig a politikai életnek a pártok hazafias egyetértése, a pártközi béke, ami természetesen a kormánypártnak és az ellenzéknek egyaránt érdeme.

Nagy esztendőt éltünk át és derekasan megálltuk a helyünket minden téren, mindenféle megpróbáltatások között. Megkönnyebbülve búcsúzunk tehát a hátunk mögé kerülő évtől és bizalommal tekintünk a szembejövő elé, azzal a bizalommal, hogy meghozza hatalmas küzdelmeink teljes sikerét, a tisztességes és tartós békét a fölviruló, boldog magyar hazában.

□□□□□
 OLYMPIA
 □□□□□

□ SIMON JUDIT □

:: AZ 1916. ÉV ::
 EGYEDÜLÁLLÓ
 SZENZÁCIÓJA.

KÖZIGAZGATÁS.

Alispáni jelentés.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága január 10-ikén d. e. 10 órakor tartja rendes évnegyedi közgyűlését, melyen tárgyalás alá kerül Bánó Aladár vm. főjegyző, alispánhelyettesnek a közigazgatás állapotáról szóló negyedévi jelentése. A jelentésből a következőket vesszük:

Jelentése elején két meghalt törvényhatósági bizottsági tagot: dr. Fábry Istvánt, ki hősi halált halt, Zavatzky Szilárdot s Egerer Ferenc v. főszolgabírónt parentálja el gyönyörű szavakkal, majd megemlékezik Szinyei Merse István szeretett főispánunknak Zemplésvármegye főispánjává történt kinevezéséről, dr. Ferbstein Márk tb. főorvos, Faragó József polgármester, Gallotsik István, Várady-Szakmáry Géza, Spillenbergh Barna főszolgabírák és Schultz József körjegyző lapunkban már ismertett kiténtéseiről.

Az oroszultá községek helyreállításának munkái folynak, a téli időszakban a működés főleg az építési anyag termelésére szorítkozik. A szenvedett lakosságnak élelemmel, elsősorban káposztával való ellátása a gazdasági felügyelőség közbenjöttével megtörtént.

A főispán az inségesek részére 4957 métermáza friss káposztát küldött. Ezenfelül a vm. gazdasági egyesület adományozott a szűkölködőknek 8 drb tehenet, 97 drb hordót, 14 drb szekeret, 14 pár lószerszámot, 300 drb zománczott vasfazekat, 250 drb vedret, 300 drb fejőszilkét és 3 drb káposztagyálút. Ezek részben leszállítottak, kis részük pedig szállítás alatt áll. Ezen mennyiségen felül sok egyéb gazdasági eszközt, teheneket fognak kiosztani.

A központi és helyi segélyező-bizottságok működése tovább folyik s kiterjeszkedik immár nagyobb mértékben a rokkantak ügyeinek intézésére is. A központi segélyező-bizottság f. évi június 16-ikától december 21-ikéig 1487 fél ügyet intézte el s körülbelül 2500 egyént hallgatott ki. A segélyezésnél a főalapelv minden egyes esetet külön-külön a legbehatóbban megvizsgálni, hogy egyrészt arra méltatlan segélyhez ne jusson, másrészt senkivel igazságtalanság ne történhessék. Örömmel jelentheti, hogy a helyi bizottságok működése is föllendült vármegyeszerte s azok legtöbbje valóságos kiváló eredményeket ér el.

A vármegye hölgyei között a Vöröskereszt-egylet égisze alatt gyönyörű mozgalom ment végbe, hogy háziezredünknek a harctéren küzdő katonái s az itteni kórházakban ápoló hőseink mindegyike részére szép karácsonyi ajándék jusson. A mozgalom teljesen sikerült s így reméljük, hogy a szeretet szent ünnepén hölgyeink nemes lelkének sikerülni fog örömet hozni mindazoknak, kik ma szíveinkhez legközelebb állnak.

A sárosvármegyei oroszultá vidékek országos segítő-bizottsága nemes tevékenysége során több művészi hangversenyt rendezett, legutóbb vármegyénk székvárosában is. A megnyitó-beszédet az Eperjesi Széchenyi-kör védnöke, dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t. tartotta, míg a hangverseny számait Baán Achillesné és Kubelik János világhírű hegedűművész töltötték ki.

A harmadik hadikölcsön az előző kettőnél még nagyobb eredményű volt, bizonyosságul közönségünk hazafias érzületének. Örömmel tölti el mindnyájunkat az is, hogy az aláírt összegek jelentékeny része a kisgazdák s a köznép köréből került ki, minek kettős a kedvező tanúsága. Egyrészt, hogy úgynevezett kismembereink a háború kárai és sanyargatásai ellenére is megtartották jelentékeny anyagi erejüket, másrészt, hogy vezetőik s elsősorban a közigazgatási tisztviselői kar befolyásával derék, hazafias lelkületük erősebb, mint valaha.

A harmadik hadikölcsön eredménye 5.899.000 korona volt. A három hadikölcsön együttesen 11.555.000 kor.-t eredményezett kerekszámban.

A közigazgatási tisztviselők, érteve alattuk úgy a vármegyeieket, mint a városiakat s a községi- és körjegyzőket is, az elmúlt negyedévben is bőségesen kivették részüket a hábo-

rúval összefüggő munkákban. Örömmel állapítja meg, hogy abban a legfelsőbb elismerésben, melyben apostoli királyunk öfelsége a közigazgatási tisztikart részesítette, a sárosvármegyeinek is jelentős része van, s hogy az az évszázados küzdelmekben, a történelem zivatáros időiben összehalmozódott nagy erkölcsi erő, mely a magyar társadalomnak ebben a részében felhalmozódott, a mai nagy válság alatt is azokat a lelki tulajdonságokat, erélyt, szfvósságot, gyorsan határozni és intézkedni tudást és főleg ügyszeretetet termette meg, a melyekre máskülönb, különösen részére egészen új és idegen hatáskörökben, alig lett volna képes.

A közönség ellátása terén úgy látszik, nagyrésztben fel fogjuk küzdeni azokat a nehézségeket, a melyek a múlt éven gyakran zavarokat okoztak. Igaz, nagyrésze van ebben a tavalyinál hasonlíthatatlanul kedvezőbb harctéri helyzetünknek s a tapasztalásnak is, de jelentékeny azoknak az intézkedéseknek a hatása is, a melyeket a törvényhozás és kormány a bajok orvoslása terén országosan végzett. Ilyenek, hogy a legmagasabb árakat sok cikkre nézve megállapították, az élelmiszer-uzsora megállítására és megtorlására szigorúbb intézkedéseket tettek. Különös nagy annak a kormányrendeletkezésnek a súlya, amely szerint a közéletre szükséges összes élelmiszereket és anyagokat számba lehet venni s a fölöslegeseket le lehet foglalni.

Az időjárás a megelőző negyedévhez hasonlóan változékony, hűvös és a vármegye legnagyobb részében túlságosan csapadékos volt, november 20-ikán hirtelen hidegre fordult, annyira, hogy a hőmérő -15 R. fokon alul is állott, de pár nap múlva megenyhült.

A gyakori esőzések az összes mezei munkákat, különösen a burgonyaszedést nagyon hátráltatták és emiatt még sok burgonya maradt a nov. 20-ikán beállt nagy hidegben kikapálatlanul. Ezeket a nagy hideg teljesen elfagyasztotta és teljesen használhatatlanná tette. Ezen veszteség vármegyénkben körülbelül 40.000 mm.-ra tehető. Ehhez hozzájárul még a nagy munkáshiány, mely miatt sok gazdának igen érzékeny kárt kellett szenvedni. A félbehagyott szántást az idő enyhültével ismét folytatni lehetett.

A burgonya általában jó termést adott, de a betakarított egyrészt azért, mert szeptemberben fagyot kapott, másrészt azért, hogy a bevermelt burgonya a beállt hidegre nem volt a kupacokra teljesen elkészítve, helyenként rothadásnak indul.

A csépléssel már nagy átlagban végeztek, csak egyes kivételes helyeken folyik még.

Az állatállományt igen nehéz lesz átteleltetni, mivel igen kevés a széna és a szalma, lóhere pedig jóformán semmi. Póttakarmányok igen drágák, azért ezek beszerzésére a gazdák nehezen szánják rá magukat. Sok gazda állatait a novemberi vásárra felhajtotta, de legnagyobb részét eladatlanul hazavitték azokat, mert vevő alig volt. Az árak némileg csökkentek.

A kisgazdák általában alig szűkölködnek és ahol valamiben gazdaságilag hiány van, különösen az oroszok által járt vidéken, ott az eperjesi miniszteri kirendeltség gondoskodik úgy élelem-, mint állatkiosztás által. A folyó év 4-ik negyedében október hó 16-ikától a mai napig következők osztottak ki:

a) élelmészési célokra:
94,118 kor. értékben 2827 mm. tengeri,
13,374 " " 1486 mm. burgonya,

b) állattenyésztési célokra:
168,780 kor. értékben 194 drb tehen és üsző,
7200 " " 60 " kecske,
és pedig az élelmiszereket 20-30% kedvezményes ár, a teheneket és üszőket átlagosan 50% kedvezmény mellett, a kecskéket pedig ingyenesen osztották ki.

A közegészségügyi állapot az elmúlt negyedévben, azaz szeptember, október és november hónapokban kevésbé volt kedvező és az előző évnegyedhez viszonyítva lényegesen nem változott.

Előtérben állottak a légző- és emésztőszervek hurutos és lobos megbetegedései, az influenza járványszerű fellépése egyes vidékeken és a fertőző kórok közül a vörheny és a hólyagos-himlő számos községben kerültek megfigyelés alá.

Koleramegbetegedés április hó óta a törvényhatóság területén nem fordult elő.

A vármegye területén 1915. év III. negyedében, azaz július, augusztus és szeptember hóna-

pokban kötött 129 házasság, köztük vegyes házasság volt 29 (1914-ben 180, illetve 25) és élve született 679, halva 16 gyermek (1914-ben 1509, illetve 18) és meghalt hét évnél fiatalabb 388, hét évnél idősebb 461, összesen 849 egyén (1914. évben 370 és 463, összesen 833), a természetes szaporodás mínusz 170 volt (1914-ben 676), százalékokban kifejezve, esett ezer emberre, az egész évre kiszámítva 3.2 házasság (1914-ben 4.1), 15.4 születés (1914-ben 34.3), 19.3 halálozás (1914-ben 18.9) és mínusz 3.9 természetes szaporodás (1914-ben 15.3).

Ezen számok mutatják, hogy a felette kedvezőtlen egészségügyi viszonyok nem abban lelik magyarázatukat, hogy ebben az évben nagyobb volna a halálozási arány, mint a múlt évben (19.3-18.9), hanem a születések nagymértvű csökkenésében (679-1509). De nemcsak vármegyénkben, hanem az egész országban uralkodnak ilyen egészségügyi viszonyok, mert az 1915. évi III. negyedben a magyar birodalomban kötött 13,828 házasság, köztük volt 2976 vegyes házasság (1914-ben 19,725, illetve 4103) és élve született 100,557, halva 2013 gyermek (1914-ben 177,805, illetve 3404) és meghalt hét évnél fiatalabb korban 61,040, hét évnél idősebb korban 68,698, összesen 129,738 egyén (1914-ben 58,471, illetve 59,152, összesen 117,623), a természetes szaporodás volt mínusz 29,181 (1914-ben +60,182), százalékokban kifejezve, esett 1000 emberre 2.6 házasság (1914-ben 3.6), 18.4 születés (1914-ben 32.9), 23.8 halálozás (1914-ben 21.8 és mínusz 5.4 szaporodás (1914-ben +11.2).

Az állategészségügyi állapot a megelőző évnegyedhez képest kedvezőbb, mert míg az előző évnegyedben az állati fertőző betegségek 45 községben, addig a lefolyt évnegyedben már csak 16 községben uralkodtak.

Karácsonyfák.

A szent este közelebb hozta egymáshoz az embereket. A szeretet ünnepén eltűntek a formák, a kasztok gránitfalai mintegy varázscsapásra ledőltek s a szeretet jegyében együtt ünnepelt gazdag és szegény, feljebbvaló és alattvaló. A csillogó, pompás karácsonyfák alatt lélekemelő ünnepségek játszódtak le, a krisztusi szeretet nevében összeforrott millió egymást megértő lélek.

A 15. tábori tarackezred pótütege is ünnepelt. A földött lovardában felállított karácsonyfa alá gyülekezett a pótüteg tisztikara és legénysége. Az ünnepséget szent énekek eléneklése nyitotta meg. Utána a humánus gondolkodásáról Eperjesen máris közismert lovag Ruppert kapitány, a pótüteg parancsnoka érzésekkel telttett, színes szavakat intézett a legénységhez. Magas szárnyalású beszédében kifejtette, hogy a szerető, gondos szülék szerepét szívesen vállalta magára a parancsnokság. Az idők folyamán minden megváltozhatott, az érzések is eltompulhattak, de ott, ahol szerető szív dobogott eddig, ott tovább dobog az a szürke katonaruha alatt is. Az édes szülék helyét most a parancsnokság pótolja, ugyanazzal az őszinte, igaz szeretettel. Most a parancsnokság örül velük, ünnepel velük tisztán, igazán, katonásan. Az impozáns hatású beszéd után ügyesen megrendezett betlehemi játékokban gyönyörködhetek a jelenvoltak. Majd újra felszendült a kórus és a «Mennyből az angyal...» meleg akkordjaiban őszinte szeretettel forrott egyé sok-sok egymást megértő magyar lélek. Az ajándékokkal dúsan megrakott karácsonyfákról ezután lekerült a sok-sok kedves ajándék. Mindenkinek jutott egy-egy pipa, kés, tárcsa, harmonika. És a sok-sok katona újra gyermek lett, együtt örült a sok kedves meglepetésnek úgy, mint egykor régen, tiszta falusi házikók szent karácsony estéin.

Az ünnepség után a legénység jól befűtött, tiszta szobáiba ment vissza, ahol párolgó vacsora, csillogó bor, fehér kenyér várta az ünneplőket. És megszólalt a sok ajándékharmonika, szent zsolozsmák éneklődtek, a kaszárnya rideg falai

közé belopódzott a fehér magyar falvak kicsi házikóinak szelleme, a tiszta, az igaz krisztusi szeretet.

Karácsonyfaünnepély a városi kórházban. Az eperjesi városi kórház ez évben is megtartotta szokásos karácsonyfaünnepélyét. A kórház egyik termében felállított karácsonyfánál, ahol az összes nem-fekvő betegek is jelen voltak, gyülekezett egybe a kórház tisztikara, ápolószemélyzete és a meghívott közönség. A gyönyörűen feldíszített s fényesen megvilágított karácsonyfa gyertyái s villamos-lámpák világították meg a termet; a kórház kis gyermekbetegei ájtatos arccal s csillogó szemekkel bámulták a magasbatörő fát, míg a velük szemben álló katonák-ápolók, kik szeretett övéiktől távol, a haza védelmében szerzett sebeikkel a kórház rideg falai között töltik a karácsonyi ünnepeket, elérzékenyülten, könnyező szemekkel a földre tekintenek s csak olykor-olykor egy-egy sóhajnál emelik fel tekintetüket. Az ünnepélyt a sebesült hősök megható éneke nyitotta meg. Majd következett a kórház lelkesének ékesszóló beszéde a karácsonyról, mint a béke és szeretet szent ünnepéről. Ezután következett néhány szavalt, amit a kórház kis gyermekbetegei adtak elő. Elérzékenyülten mondták el tartalmas verseiket, melyekben köszönő szavak, imádkozó fohászok kérték a Mindenható áldását a jótevőkre. Az ünnepélyt a katonák karácsonyi éneke fejezte be. Ezután következett a szeretetadományokból összegyűlt ajándékok kiosztása.

Január 10-ikén lép életbe a kenyér-jegy.

A kormány a hivatalos lap m. é. dec. 28-iki számában 4586. M. E. sz. alatt rendeletet tett közzé, amelyben a kivételes intézkedésekről alkotott törvény alapján a liszt- és kenyérfogyasztás szabályozásáról a következőket rendeli:

1. §.

Az 1916. évi január hó 10. napjától kezdődőleg a 2. §-ban említett személyek kivételével, bárkinek naponként és fejenként búza-, rozs- vagy árpalisztból vagy e gabonaművek keverékéből előállított lisztből legfeljebb 240 grammot szabad fogyasztania.

Nehéz testi munkával foglalkozók részére a közigazgatási hatóság (8. §) s úgy ezek, mint olyanok részére, akiknél azt valamely más ok szükségessé teszi, a belügyminiszter az I. bekezdésben meghatározott naponkénti és fejenkénti mennyiséget legfeljebb 300 gramm lisztre felemelheti.

A hatóságnak az előbbi bekezdés alapján tett rendelkezését a belügyminiszter bármikor megváltoztathatja.

A jelen rendelet szempontjából 7 gramm kenyér 5 gramm lisztnak kell számítani.

2. §.

Östermeléssel foglalkozók naponként és fejenként búza-, rozs- vagy árpalisztból, vagy e gabonaművek keverékéből előállított lisztből legfeljebb 400 grammot használhatnak fel.

3. §.

Az 1. és a 2. § szerint felhasználható lisztmennyiséget mindenki elsősorban saját meglévő liszt- vagy gabonakészletéből köteles fedezni.

4. §.

Búza-, rozs- és árpalisztot, valamint e gabonaművek keverékéből előállított lisztet, továbbá az ilyen lisztművekből előállított kenyeret az 1916. évi január hó 10. napjától kezdve csak a közigazgatási hatóság (8. §) által kibocsátott liszt- és kenyérfogyasztási igazolványok ellenében szabad forgalomba hozni, elidegeníteni vagy vásárolni.

Ezen rendelkezés alól a belügyminiszter a szükségnek megfelelően kivételeket engedhet.

5. §.

A liszt- és kenyérfogyasztási igazolványokra vonatkozó közelebbi rendelkezéseket a közigazgatási hatóság (8. §) állapítja meg.

Ezeket a rendelkezéseket a belügyminiszter bármikor megváltoztathatja.

A liszt- és kenyérfogyasztási igazolványok rendszeresítésével felmerülő kiadásokat a törvényhatóságok fedezik.

A belügyminiszter elrendelheti, hogy egyes törvényhatóságok egész területükre vagy annak egyes részeire vonatkozólag kölcsönösen érvényes liszt- és kenyérfogyasztási igazolványokat állapítsanak meg.

6. §.

A közigazgatási hatóság (8. §) köteles a liszt- és kenyérfogyasztási igazolványok életbeléptetéséhez szükséges adatok bejelentését a belügyminiszter utasítása szerint elrendelni.

Liszt- és kenyérfogyasztási igazolványra csak annak és olyan mértékben van igénye, akinek és amilyen mértékben a tulajdonában levő liszt- vagy gabonakészlet az általa ezen rendelet értelmében felhasználható lisztmennyiséget nem fedezi.

Azok, akik rendszeresen ételeknek kiszolgáltatásával ipar- vagy keresetszerűen foglalkozó üzletekben, üzemekben, intézetekben, vállalatokban stb. étkeznek, csak kenyérfogyasztási igazolványra tarthatnak igényt.

7. §.

Ételek kiszolgáltatásával ipar- vagy keresetszerűen foglalkozó üzletek, üzemek, intézetek, vállalatok stb. kenyérrel csak az általuk bevont, kenyérjegy-szelvények ellenében, az azokon feltüntetett kenyérmennyiségnek megfelelő mértékben szerezhetnek be.

Liszttel pedig, amennyiben hatósági ellátásra igényük van, a hatóság előtt beigazolandó rendszeres vendégforgalmukhoz képest látandók el az 1. §-ban megállapított rendelkezés által meghatározott arányban.

8. §.

Az előző §-okban említett hatósági rendelkezéseket vármegyékben és törvényhatósági joggal felruházott városokban a törvényhatóság első tisztviselője, Budapesten a városi tanács teszi meg.

A rendezett-tanácsú városokra nézve az alispán előterjesztésére a belügyminiszter a polgármestert bízhatja meg az eljárással.

9. §.

Akinek az 1. és a 2. § szerint 1916. évi augusztus hó 16. napjáig számítandó házi szükségletét, továbbá a fennálló rendeletek szerint 1916. évi augusztus hó 16. napjáig számítandó gazdasági szükségletét meghaladó gabona- vagy lisztkészlete van, az készletének a házi vagy gazdasági szükségletét meghaladó részét a közigazgatási hatóság (8. §) felhívására köteles a hatóságilag megállapított legmagasabb áron készpénzfizetésért a lakosság lisztellátási céljára a hatóság rendelkezése szerint átengedni.

Ez a rendelkezés nem érinti a 3925—1915. M. E. számú rendelettel elrendelt igénybevétel hatályát és az idézett rendelettel igénybe vett liszt- és gabonakészleteket ehhez képest a Haditermény-részvénytársaság részére kell kiszolgáltatni.

Gabonakészletek birtokosai a jelen rendelet 1. és 2. §-ában meghatározott liszt-szükségletük fedezésére annyi gabonát tarthatnak vissza, amennyi az illető lisztmennyiség előállításához az esetleg természetben kiszolgáltatandó őrleési díj, az elporlás, a korpa és a hulladék számbavételével szükséges.

10. §.

Aki a jelen rendelet rendelkezéseit vagy a hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott rendelkezéseit megszegi, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem

esik, kihágást követ el és az 1914. L. t.-c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Arra a liszt- és gabonakészletre nézve, amelynek tekintetében a kihágást elkövették, a rendőri büntető eljárás során a törvény értelmében elkobásnak van helye. Az elkobzott készletet a belügyminiszter által megjelölt közlelmezési célokra kell fordítani. Az elkobzott készlet értékéből a rendőri büntető eljárás során felmerült azt az eljárási költséget, amely a hatóságot terheli, ennek javára meg kell téríteni.

Az 1. bekezdésben meghatározott kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

11. §.

Ez a rendelet 1916. évi január hó 10. napján lép életbe. A belügyminiszter egyes rendelkezésekre vagy az ország területének egyes részeire nézve az életbelépés tekintetében más-ként rendelkezhetik.

A rendelet hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Budapest, 1915. december 27.

Gr. Tisza István s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

Takarékbetéteket

■ elfogad ■
legelőnyösebb
kamatoztatásra

a
Sárosvármegyei Takarékpénztár
Részvénytársaság.

Átutalásokat hadifoglyoknak a legjutányosabb feltételek mellett eszközölünk. A hazafias célra való tekintettel csak a költségeket számítjuk fel, jutalékot magunk részéről nem számítunk.

Előfizetési felhívás.

Az EPERJESI LAPOK kiadóhivatala 1916. évi január hó 1-jével új előfizetést nyit.

A háború minden téren érezteti nyomását, ezért talán felesleges felémlelni azt, hogy a lapok — különösen áll pedig ez a vidékiekre — előállításának költsége sem az, mint a háború előtt. Az előfizetők nagyrésze háborúban való tartózkodása, a papíros megdrágulása és egyéb nyomtatási költségek mind olyan számításba veendő tényezők, melyek miatt lapunk is nagyobb felkarolásra tart igényt.

Midőn tehát felkérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése már lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen, egyúttal számítunk azoknak készséges támogatására is.

Tisztelettel a kiadóhivatal.

Az EPERJESI LAPOK előfizetési ára:
egy évre 12 kor., félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.

HIREK.

Szilveszter estéje.

1915.

Elmult a borzadalmos év,
Utolsó napja is lejár,
De nem mosolyg felénk a rév,
Még egyre hány-vet a nagy ár.

Viharzik egyre végzetünk
A vad hullámos tengeren;
Hogy végre partot érhetünk,
Már szinte hinni sem merem.

A zárt kabinban — Ej no lám,
Rossz a hasonlat, hagyjuk azt!
Ez esthez kép se kell talán:
Borban keressük a vigaszt.

Minden hasonlat sántikál,
S reá ez estén nincs is ok,
Hisz ez a ház szilárdan áll,
Legfeljebb majd a láb inog.

Körültem a vlg társaság
Pohárcsengés közt bajt feled.
Kinn csendes a sötét világ...
Mi van ott fenn a ház felett?

Függöny ne zárjon ablakot!
Hadd lám, minő az éjszaka?...
Fenn látok egy kis csillagot...
Talán a béke csillaga?

Ott a sötét bolt mezején
Úgy remeg, amint rám ragyog!...
Oly méla kedvvel nézem én,
Szívem most népemért sajog.

Megérem-e a nagy napot,
Mikor győzelmét dallhatom?...
Vagy az a békecsillag ott
Elérhetetlen csillagom?

Csengey Gusztáv.

Debreczeniek idehaza.

A megrongált és az égési sebektől beteg zborói vár olyan benyomást tesz most reánk, mintha egy vén, kuruc zászlótartó kezéből kiesett volna a lobogó és végigesett volna a földön sápadtan, sebesülten, talán csak azért, hogy újabbak jöjjenek és magukévá tegyék a szent ügyet, melynek élni kell, ha sok vér és áldozat szükséges is hozzá.

A vár megingott s az alatta elterülő kis városka csaknem teljesen üszkők sötét tömegébe fült, de újabb «zászlóvivők» jöttek s a porbatermetett szent eszme kikelt lidércnyomása alól, hogy ne haljon meg soha!

Zboró vár alatti részét az oroszok kivonulása után Debreczen, ez a talpig magyar szívű és vérű város vette védőkarjaiba és magára vállalta annak szebbé és jobbá való felépítését.

Az alig újraéledő község máris érzi Debreczen városának szerető melegét. Debreczeniek karácsonyi ajándékot hoztak tutélájuk alatt álló debreczenfalvaiaknak.

Debreczenfalva népe hálatelt szívvel fogadja gondozó atyja szeretetének megnyilvánulását.

Valami olyat érezhet, mit eddig csak mesékben volt szabad néki álmodoznia: királyfiak jönnek, tudja Isten honnan, de nagyon-nagyon messziről és felemelik azokat, akik az igazságért szenvedtek...

És midőn Debreczenfalva népe tudatára jön annak, hogy mindez ennek a háborúnak dúlása nélkül nem történhetett volna meg, elsimul ajakán a sóhaj és észreveszi, hogy a háború értéket is rejteget magában.

Észreveszi, hogy valamint a háború nyomában vasutak, hidak épülnek, melyekkel a szükség nyomása alatt évek mulasztásait ütötték helyre és valamint hegycsúcsokra mostan kényelmes hegyi

utak vezetnek fel, úgy építi fel viszont ez a kataklizma az előbb feldúlt falvakat is, csak hogy — sokkal szebben.

Észreveszi, hogy nemcsak a harctereken, hanem a nemzet egész magatartásában, áldozatkészségében, egységében, emberiségében is igen nagy változás észlelhető. Az egyenlőség, testvériség gondolata sohasem volt nagyobb, mint éppen ebben az időben.

Mit is mond erre vonatkozólag Alexander Bernát? „A mostani vihar nagy rombolást viszhöz, de felrázza az emberek lelkét. Ezt a vihart fel kell használnunk, hogy belekapjon szellemi életünk hajójának vitorláiba. Értsük meg, hogy az emberek ki vannak ragadva lélekölő önzésükből, sorvasztó egyénieskedésükből, posványos nembánomságukból; igen nagy árt fizettünk és fizetünk folyvást ezért a változásért, használjuk fel a jövő érdekében.”

Debreczenfalva érzi mindezt, de még mást is. Valami olyat, mint e kicsiny föld a hatalmas nappal szemben: a közös régi mult érzetét. Valami olyasfélért éreznek, mintha volna bennük valami közös a Bocskayak, Bethlenek véréből...

Sétahangverseny. Görgy Ernőné, Beretvásné Semsey Karola úriasszonyok és a helybeli helyőrség tisztjei a sárosvármegyei elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára 1916. évi január 8-ikán a városi Vigadó nagyszobájában rendezték meg a sétahangversenyt. A sétahangversenyen, mely esti 8 órakor veszi kezdetét, a cs. és kir. 66. gy. ezred zenekara hangversenyez. Belépődíj 1 kor. lesz. A falragaszok a napokban jelennek meg, amelyben kérni fogják a közönséget, a különleges helyzetre való tekintettel, mentől egyszerűbb ruhában megjelenni. A jótékony célra való tekintettel felülfizetéseket köszönettel vesz és hirtalpig nyugtázza a rendezőség. Az előre is nagysikerűnek ígérkező kedélyes összejövetelt örömmel ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

Sárosmegye családi ünnepe. Ritka, szeretetteljes, meleg családi ünnepe volt Sárosmegye tisztikarának dec. 30-ikán. Azzá tette az a bensőségteljes melegség, melynek keretében Tahy József alispánnak — udvari tanácsossá való kinevezése alkalmából — a tisztikar által történt üdvözlése és a három kitüntetett tisztviselőnek: Szakmáry Géza, Spillenberg Barna főszolgabírának és Schultz József körjegyzőnek Szinyei Merse István főispán által való dekorálása végbement. A megye tisztikara Bánó Aladár várm. főjegyző vezetésével jelent meg az alispánnál, akit a szeretetteljes ováció láthatólag meghatott. Bánó Aladár szép szavakban adott kifejezést a tisztikar hozzá való ragaszkodásának és a magas kitüntetés felett érzett örömeinek. Tahy József udvari tanácsos, alispán meghatottan köszöntö meg az ünneplést s a tisztikart éltette, melynek élén s segítségével végezhetett csak eredményes munkát. Az alispántól a tisztikar, most már az alispán vezetésével, a főispánhoz ment. A főispán lendületes beszédben üdvözölte a kitüntetetteket s elsősorban az alispánt, majd Várady-Szakmári Géza és Spillenberg Barna főszolgabírák mellé tüzte a Ferenc József-rend lovagkeresztjét s Schultz József körjegyző mellé a koronás arany érdemkeresztet. A főispán beszédére előbb az alispán, majd a többi kitüntetett válaszolt.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Dessewffy Balamér* m. kir. gazdasági felügyelőiségi gyakoronokot, eperjesi lakost a X. fiz. osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és földnyilvántartási biztossá nevezte ki az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatósághoz.

Vöröskereszt-kitüntetés. A BUDAPESTI KÖZLÖNY 1915. évi decemberi 21-iki száma szerint Ferenc Szalvátor főherceg, mint az osztrák-magyar monarchia Vöröskereszt-egyleteinek védnökhelyettese, *Illykovic Istvánné sz. Berzeviczy Szerafin*, a Vöröskereszt hononnai főkegyletének volt tagját, a katonai egészségügy körül a háborúban szerzett kiváló érdemei elismerésül a Vöröskereszt hadiékítményes ezüst-díszérmével tüntette ki.

Megei közgyűlés. Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága január 10-ikén d. e. 10 órakor tartja évnegyedi közgyűlését.

Az alispán üdvözlése. Tahy József alispánt — abból az alkalomból, hogy őfelsége udvari tanácsossá nevezte ki — számosan keresik fel üdvözlésükkel. A hatóságok testületileg tisztelegtek a közszeretnek s tiszteletnek örvendő alispánnal s meleg üdvözlésükkel halmozták el.

Egerer Ferenc.

Karácsony estéje gyászt és szomorúságot hozott Sárosvármegye közönségének, mely egyik kiváló tisztviselőjét, Sárosvármegye tisztikarának, mely legjobb kartársát, és az eperjesi járásnak, mely legodaadóbb vezérét vesztette el. Krompachi Egerer Ferenc, az eperjesi járás kiváló főszolgabírája halt meg e napon. Halála váratlanul ért valamennyiünket, bár az utolsó napokban a beteggy mellől kiszivárgott hírek nyugtalanítóak is voltak. A halála nyomán támadt mélyes, osztatlan részvét igazolja legjobban, hogy mily meleg szeretettel vette körül mindenki. A gyászestet alkalmából a család a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak — úgy a maguk, mint a nagyszámú rokonság nevében — a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett jó férj, fiú, testvér, sógor és rokon: krompachi Egerer Ferenc, az eperjesi járás főszolgabírája és várm. törvényhatósági bizottsági tag f. évi dec. 24-ikén délután 3 órakor, munkás életének 48-ik és legboldogabb házasságának 19-ik évében, a betegek szentségének buzgó felvétele után elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. évi december hó 27-ikén délután 1/2 3 órakor fognak a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint, Holló-utca 14. sz. gyászszobából a kálváriahegyi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engedelmős szentmiséáldozat pedig f. évi december 28-ikán délelőtt 9 órakor fog a helybeli főtemplomban az egek Urának bemutatni. Eperjes, 1915. évi december 24-ikén. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Özv. krompachi Egerer Ferencné szül. lipóczi Keczer Kornélia, neje; krompachi Egerer Mihály, apja; krompachi Egerer Árpád és neje szül. Angyal Irma gyermekeikkel, krompachi Egerer Zsigmond és neje Groffits Aranka gyermekeikkel, Herrmann Jaroslávné szül. krompachi Egerer Mária férjével és gyermekeivel, krompachi Egerer László, testvérei; özv. lászlófalvi Velics Antalné szül. lipóczi Keczer Ida, özv. tahvári és tarkeői Tahy Boldizsárné szül. lipóczi Keczer Irén, sógornői.” A vármegye gyászjelentése a következő: „Sárosvármegye törvényhatósága és tisztviselői kara mély fájdalommal jelenti, hogy kiváló tisztviselője, illetve tisztvárosa: krompachi Egerer Ferenc, az eperjesi járás főszolgabírája, életének 47-ik, ernyedetlen vármegyei szolgálatának 24-ik évében, f. évi dec. 24-ikén d. u. 3 órakor Eperjesen elhunyt. A megboldogult hült tetemeit f. hó 27-ikén délután 1/2 3 órakor fogjuk a kálvária sírkertben örök nyugalomra helyezni. Eperjes, 1915. december 24. Emlékét kegyelettel fogjuk őrizni!” Temetése a róm. kath. egyház szertartásai szerint a lehető legnagyobb részvétellel ment végbe. Ott láttuk az összes hatóságok testületeit s megyénk és városunk társadalmát úgyszólván a maga teljes egészében. Járása községeinek népe is megjelent, hogy elkísérje utolsó útjára szeretett főszolgabíráját.

Az eperjesi vak katonáknak Weber Emilia 10 koronát adományozott.

MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS

SZERKESZTIK:
REMENYIK LAJOS ÉS
WICK GYULA.

A lap szellemi részére
vonatkozó közlemények
Flórián-utca 4. szám alá
küldendők.

KIADÓHIVATAL:
KÖSCH ÁRPÁD könyv-
nyomtató-intézet.

Előfizetési pénzek — isko-
lák és tanítók részére az
Eperjesi Lapokkal együtt
egész évre 7 korona — ide
küldendők.

A SÁROSVÁRMEGYEI NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

•••• Az Eperjesi Lapok kéthetenként megjelenő melléklete. ••••

Az iskolák helyi hatóságai- hoz s olvasóinkhoz.

A vármegyei hivatalos tanügyi köz-
lönyünknek, a MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS
NÉPOKTATÁSNAK az előző tájékoztatásaink
értelmében az EPERJESI LAPOKKAL kap-
csolatban való megjelenése ezen lap-
számmal veszi kezdetét. Az ekként
egyesített lapok előfizetési ára az isko-
láknak mindössze évi 7 korona, mely
előfizetési ár előleges félévi részletekben
a kiadóhivatal címére, Kösch Árpád könyv-
nyomda Eperjes küldendő. Tekintve,
hogy a lap előfizetési ára — mely külön-
ben is oly mérsékeltten van megállapítva —
az iskolai beiratási díjakból fedezendő,
mely díjak szedése törvényen alapszik,
s amely jövedelem csakis iskolai könyv-
tári szükségletre s így ezen lap beszer-
zésére is fordítható, kérjük az iskolák
helyi hatóságait, hogy a lap pontos kül-
dése érdekében tett intézkedéseiről a
kir. tanfelügyelőséget értesíteni szivesked-
jenek. Meg vagyunk győződve róla, hogy
a közcélokra irányuló azon fontos érdekekre
való tekintettel, melyek a lapegyesítést
eredményezték, úgy az iskolák helyi
hatóságai, mint kartársaink, illetve álta-
lában olvasóink szívesen fogadják lapunk
ilyetén kialakulását, vagyis az EPERJESI
LAPOKKAL való összekapcsolását.

Lapunkat, a MAGYAR KISDEDNEVELÉS
ÉS NÉPOKTATÁST kéthetenként jelentetjük
meg az EPERJESI LAPOKban, mint mel-
lékletet, melyet a most bemutatott for-
mában nyújtunk olvasóinknak.

Midőn az iskolák helyi hatóságait
lapunk támogatására és a félévi díj szíves
beküldésére felkérjük, boldog újévet kíván
minden egyes olvasójának a szerkesztőség.

Lapunk társulása.

Az erőknék tömörítése biztosítja a munkála-
toknak egységes, gyors és hasznos kivitelét.
Amikor az EPERJESI LAPOK-nak és a Sáros-
vármegyei Általános Tanítóegyesület hivatalos
lapjának vezetői rájöttek a társítás gondolatára,
akkor a természet helyes törvényét követték:
egyesíteni a közös célokat szolgáló helyi erőket.
Az EPERJESI LAPOK a társadalmi érdekek kere-
tében eddig is mindenkor szolgálta a közgazda-
sági és tanügyi érdekeket is, viszont a tanügyi
lap a tanügyi dolgok keretében a társadalmi
és közgazdasági érdekekkel is állandóan foglal-
kozott, mert a tanügy nem egyéb, mint a nagy
társadalmi munka egyik legfontosabb részlete,
amely részlet a többi részletektől szorosan el
nem választható. A nagy társadalom hivatott
vezetőinek gondosan foglalkozniok kell álla-
ndóan a népoktatási viszonyokkal is, mert a
népoktatási intézetek hivatottak a nagy társa-

dalom alapozó munkáját végezni s ha ők az
elemi iskolák érdekeit nem gondoznák kellően,
a kikerülő ifjúságnál nem találhatnák meg azon
erkölcsi és hazafias készséget, valamint értelmi
és tudási színvonalat, amelyre minden állam-
polgárnak szüksége van, hogy nemzetalkotó
mivoltát kellően betölthesse; viszont a tanító-
ságnak is állandóan foglalkoznia kell a társa-
dalmi általános ügyekkel, mert a tanító egyik
leghivatottabb egyén a nép ügyes-bajos dolgai-
ban jótékonyan közreműkölni s a magyar
nemzeti érdekeket a nép között állandóan lel-
kesen szolgálni s éppen ezen közszükségletre
való tekintettel, a tanító iskolán kívüli munkás-
sága értékben ma kisebb becű, mint az iskola
falain belül való munkássága. Magam részéről
a két lapnak társítását úgy társadalmi, mint
tanügyi szempontból is föltötte szerencsés gon-
dolatnak ismertem fel és a legnagyobb kész-
séggel támogatom a közös érdekeket szolgáló
lapok egybeforrását.

A két lap egyesülése által vármegyénk ve-
zető elemei szorosabb kapcsolatba kerülnek a
tanügyi munkásaival és nemes hivatásukhoz ké-
pest hatékonyabban szolgálhatják vármegyénk
népoktatásügyének továbbfejlesztését, miután a
tanügyi lapmellékletből állandóan tájékozást
szerezhetnek a vármegye népoktatásának egyes
mozzanatairól, egyes fejlődési fázisairól s így
módjukban áll majd közvetlenül is befolyjni a
kedvező alakulásokra.

A népoktatásügy irányításában a magyar
nemzeti érdekek, a vallás-erkölcsi tartalom és
nemzetgazdasági vagyonszűrés a legfőbb alap-
elvek s így nekünk minden olyan faktort,
amelyik e nemes irányelvek alapján törekszik
népünknek, illetve nagy társadalmunknak, tehát
népoktatásunknak is javára lenni, szívesen kell
fogadnunk, ha velünk karöltve akarja nemes
hivatását betölteni, s miután az EPERJESI LAPOK
mindenkor ezen alapelvek szellemében fejtette
ki nemes hivatását, a legnagyobb örömmel
kapcsolhatjuk vele tanügyi lapunkat, hogy így
a helyi erőket egymással szorosabb kapcsolatba
hozva, szűkebb hazánk: Sárosvármegye javára
minél eredményesebben folytathassák eddigi
áldásos munkásságukat.

Az előadott helyes megítélés alapján volt
kegyes vármegyénk szeretett főispánja is a két
lap társulásának eszméjét a maga részéről is a
legmelegebb pártolásba venni s a társulás
nehézségeinek eloszlatására a legteljesebb
támogatásáról biztosítani.

Remélhetőleg az illetékes egyházi főhatósá-
gok is a hozzájuk intézett kérések alapján az
egyesülés jótékony előnyeit kedvező elbírálás-
ban fogják részesíteni és helyeslő támogatásuk
mellett a vármegye összes felekezeti iskoláinak
a lap megrendelését engedélyezni méltóztatnak.

Az előadottak alapján felkérem tankerülemem
összes népoktatási intézeteinek elsőfokú ható-
ságait, hogy ezen társulás folytán a tanügyi
lapunkkal egyesített EPERJESI LAPOK-at az 50-fillé-
res beiratási díjak terhére az iskolai tanítói

könyvtárak részére megrendelni sziveskedjenek,
tankerülemem összes tanerőit pedig felkérem,
hogy az egyesült lapok figyelemmel kísérésével
és meleg támogatásával minél hatékonyabban
törekedjenek a vármegye társadalmi és köz-
gazdasági ügyeit is lelkes készséggel szolgálni,
hogy így az erők tömörülésével minél nagyobb
eredmények legyenek elérhetőek.

Az egyesült lapok megrendeléséről 8 nap
alatt értesítést kérek minden egyes tanintézet
részéről, hogy így tájékozódva legyenek a meg-
rendelésnek netalán fennforgó akadályairól.

Adja Isten, hogy a két lap egyesüléséhez
fűzött reményeink minél szebben válhassanak
valóra s vármegyénk hivatott vezetői és társa-
dalmunk nagyérdemű irányítói népoktatásunk
munkásaival minél bensőségebb kapcsolatban
szolgálhassák a vármegye lakosságának érdekeit!

Hazafias üdvözléssel

Eperjes, 1915. december 25.

Szabó Elemér,
kir. tanfelügyelő.

Gyakorlati pedagógia.

Tanítási tervzet.

Rein Vilmos, jénai egyetemi tanár: «A tanulás lélektani
folyamatának elmélete» alapján írta: Remenyik Lajos.

- I. Tantárgy: Bibliai történet.
- II. Tanítás anyaga: Mózes születése.
- III. Tanítandó osztály: III—IV.
- IV. A tanítás menete:
  - a) *Előkészítés:* A zsidók elszaporodása
Egyiptomban. Fáraó emiatti félelme; Egyiptom
és a Nilus folyó leírása; a nádas és krokodilus
szemléltetése.
  - b) *Célkitűzés:* Mózes születésével kapcsolat-
ban rámutatni arra, hogy Isten a legnagyobb
veszedelem idején is őrzi azokat az embereket,
akik őt szeretik.
  - c) *Anyagközlés:* Két egységre felosztva el-
mondom Mózes történetét. *Első egység:* szüle-
tésétől a megtalálásáig; *második egység:* a
gyermek neveltetése.
  - d) *Kapcsolás:* Az előkészítésben használt
képzeteket összefűzöm az anyagközlés kép-
zeteivel.
  - e) *Összefoglalás:* —.
  - f) *Alkalmazás:* A célkitűzésnél használt igaz-
ságot, mint tanulást kifejttem s alkalmazom
a jelen viszonyokra.
- V. A tanítás alakja: Közlő s rávezető.
- VI. Szemléltető eszköz: Bibliai kép, mely
Mózes a nádasban mutatja be.

Kidolgozás.

I. Bevezetés.

a) *Előkészítés.* T.: Hány fia volt Jákóbnak?
Melyik fiát szerette legjobban? Miért szerette
Józsefet jobban, mint a többieket? Kinek adták
el Józsefet a testvérei? Az Izmaeliták hová
vitték Józsefet? Egyiptomban ki vette meg Jó-
zsefet? Mit hazudott Potifár felesége József-
re? Mivel büntette Potifár Józsefet?

T.: Úgy van, József börtönbe kerül, de az
Isten gondját viseli s ő lesz a legnagyobb úr
a király után Egyiptomban.

Nekrológ. Halmy Jánosné szül. Gantner Róza, tb. rendőrkapitány neje, m. kir. posta- és távirat-kezelő, súlyos betegségben a nővérénél Nagyszalontán — ahová levegőváltóztatás végett utazott —, dec. 20-án meghalt.

Az eperjesi jogakadémián az 1915—16. tanév II-ik felére a beíratások 1916. január 7-től 19-ig eszközlendők. Utólagos felvételnél január 20—22. napjain dékáni, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Katonai vagy más elháríthatlan akadályoztatás esetén tanulmányi és vizsgálati ügyben a kérelem írásban is előterjeszthető. Az előadások január hó 23-án kezdődnek. A II-ik félév május hó 31-ikén végződik. A beíratás érettségi bizonyítvány avagy leckekönyv alapján történik. Az alapvizsgálatok határideje január 14 és 15. Államtudományi és jogtudományi államvizsgálat a tanév folyamán bármikor tartható. A félévi tandíj 50 korona. Méltánylást érdemlő esetben a tandíj a félév folyamán is befizethető. Evang. lelkészek, tanárok és tanítók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden további folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Kollégium kebelében fennálló, újonnan épített s kényelmesen felszerelt tápintézet kedvezményeiben; ebéd- és vacsoráért egy hónapra 25 kor. fizetendő. Az arra érdemesek igényt tarthatnak a Kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra, valamint a szegénysorsúak tandíjmentességre, tápintézetdíj-elengedésre, s a jelentékeny alapítványokkal rendelkező Jogász-segélyegylet támogatására. A jogakadémiai ifjúsági-, valamint a kollégiumi nagy könyvtár a hallgatók rendelkezésére áll. A joghallgatók alkalmaztatást nyerhetnek ügyvédi irodákban s hivatalokban. Mindennemű felvilágosítással — így a katonai szolgálatra kötelezetteknek, valamint irodai alkalmaztatás, lakás és ellátás tekintetében — levélbeli megkeresésre is, szívesen szolgál a jogakadémia dékáni hivatala.

A helyi sajtó köréből. Értesülésünk szerint EPERJESI lapjaink, mely eddig kéthetenként jelent meg az új esztendő beálltával hetenként egyszer jelenik meg megnagyobbodott terjedelemmel. Szerkesztője dr. Szémán István kir. kath. főgimnáziumi hittanár.

Halálozás. Gyagyovszky Mariska dec. 27-ikén Eperjesen meghalt. Temetése a legnagyobb részvét mellett dec. 29-én d. u. fél 2-kor ment végbe.

Háziezredünk új címe. A hadszíntéren dicsőségesen küzdő háziezredünk, a 18. tábori ágyús-ezred, a hadviselés követelményeinek megfelelően áttarackosodott. Most értesülünk róla, hogy az ezred ennek megfelelően új címet is kapott. Ezután a «K. u. k. Feldhaubits-Regiment Nr. 15» nevet viseli. A harctéren még kintlevő és az ezred által felállított tábori ágyús ütegek a «Feldkanonenbatterie des k. u. k. Feldhaubits-Regiments Nr. 15» nevet kapták. Ugyancsak ezen nevet és számot vette fel a városunkban székelő pótüteg is.

A gör. kath. ünnepekre friss halak kaphatók Kun Sándor fűszer- és halkereskedésében, Eperjesen. Telefon 137. Előjegyzéseket már most elfogad.

Nyilvános köszönet. A helybeli cs. és kir. tartalékkórház parancsnoksága hálás köszönetét fejezi ki Eperjes város ama fenkölt gondolkodású hölgyeinek, kik Tahy Józsefné úrh. alispánné ömlesztésére buzditására beteg és sebesült katonáink részére karácsonyi adományokat gyűjtöttek, sőt azok javarészét, az élelmicikket zömét önkéntesen készítették és elosztották. Ezen zajtalan, de annál serényebb, elismerést nem váró, de annál inkább érdemlő munkásságukban különösen Mikler tanárné öngá, özv Dobay Edéné öngá és Laczkó nővérek úrhölgyek váltak ki, nemkülönben az Angolkisasszonyok tisztelendő főnöknője és rendtársai, kik ismételtlen keresték föl biztató, vigasztaló szavaikkal és testet-lelket örvendeztető adományaikkal a kórházban lábadozó hőseinket. A kórház parancsnoksága nevében dr. Ansterlitz Vilmos, a belgyógyosztály orvosfőnöke

Házvezetőnkül óhaját alkalmazni a Vakok Eperjesi Intézete intelligens nőt. Az alkalmaztatás föltételei a Vakok Eperjesi Intézete igazgatóságánál (Kossuth Lajos-utca 37.) tudhatók meg.

Koszorúmegváltás. Szinyei Merse István főispán, Egerer Ferenc főszolgabíró halála alkalmából koszorúmegváltás címén 50 koronát adományozott az eperjesi Izr. Nőegylet népkonyhájának.

Újévi üdvözetek megváltása. Ezen a címen kiadóhivatalunkba a sarosvármegyei hadiárva alapja javára a következő adományok folytak be:

dr. Schmidt Gyula	K	20 —
dr. Mosánszky Titusz	"	5 —
Pálesch Árpád	"	5 —
Tauth Viktor	"	20 —
dr. Janicssek József	"	2 —
Sitányi Győző	"	10 —
Vogel Béla	"	5 —
Szinyei Merse István főispán	"	100 —
Korbély Géza	"	10 —
Bielek László	"	20 —
Déri Gyula	"	10 —
dr. Maibaum Artúr	"	5 —
Mussoni Antal és neje	"	10 —
dr. Balpataky Imre	"	10 —
dr. Novák István m. püspök	"	100 —
Gojdicz Method	"	5 —
Landsmann Mór	"	2 —
Bartha Jenő	"	2 —
Koós Frigyes	"	10 —
Bihary Em. (Bártfa)	"	5 —
Tahy József	"	20 —
Weber Emilia	"	10 —
Klefner Gyula	"	5 —
dr. Böhm Aladár	"	100 —
Bánó Aladár	"	20 —
Williger Pál	"	5 —

Osszesen: K 516 —

A Sarosvármegyei Gazdasági Egyesület mérki Piller Kálmán g. e. elnök előlétele alatt megtartotta december havi igazgatóválasztmányi ülését, mely után élénk érdeklődés mellett tartott meg az egyesület rendes őszi közgyűlése. Elnök örömmel jelenti, hogy az egyesület egyik buzgó tagját, Horváth Elemért, a tőzsde elnökét, a király a főrendiház örökös tagjává kinevezte. Indítványára igazgatóválasztmány Horváth Elemért táviratban üdvözölte. Lukovich Aladár titkár ismertette a háborúval kapcsolatos s a mezőgazdaságot érdeklő kormányrendeleteket. Jelentést tett az ellenség által elpusztított vidékek felségélyezésére indított akcióról, mely szerint mindezeidig 22,000 kor. gyűjt össze, az ebből vásárolt házieszközök nagyrésztben már kiosztottak. A legszegényebb és teljesen tönkrement kisgazdáknak kiosztott 10 drb tehén. A megrendelt szekerek és lószerszámok készülnek, azok január hó folyamán fognak kiosztatni. Elnök indítványára az egyesület felterjesztést intézett a földmívelésügyi minisztériumhoz, hogy tekintettel a takarmányhiányra, engedélyeztessék a mezőgazdasági szesztermelőknek a teljes szeszkontingens kiegészítését. Az égető közszükséglet kielégítése céljából a választmány 10,000 mm. tengerit kíván beszerezni a földmívelésügyi kormány engedélyével annál is inkább, mivel a vármegye béke idején is állandóan kukoricabehozatalra szorul. Titkár jelentést tett a megejtett számvizsgálatról. Az igazgatóválasztmány elhatározza továbbá, hogy a Kisszebenben elhelyezett lábadozó katonáknak gazdasági előadásokat rendezzen az egyesület. Tudomásul vette az igazgatóválasztmány titkár jelentését, mely szerint a földmívelésügyi kormány hadikórházakban lelett 90 drb csikót bocsátott a vármegyei gazdák rendelkezésére, melyek árverés útján lettek kiosztva. Úgyszintén jelenti titkár, hogy az elmúlt év folyamán mintegy 300 drb selejt-ló lett kedvezményes áron kiosztva. Az igazgatóválasztmányi ülés után lett megtartva az egyesület őszi közgyűlése. A közgyűlés hálás köszönettel és elismeréssel adózott br. Ghillány Imre földmívelésügyi miniszternek és Szinyei Merse István főispánnak azon atyai gondoskodásért, melyben a vármegyét és gazdákat e súlyos időkben részesítették. Úgy br. Ghillány Imre földmívelésügyi miniszterhez, mint

Szinyei Merse István főispánhoz köszönő-iratok felterjesztése határozottatott el. A közgyűlés ezután figyelemmel hallgatta meg a titkár által előterjesztett évi jelentést és beszámolót. Az egyesület e rendkívüli időkben igen nagy tevékenységet fejtett ki, különösen az ellenség által elpusztított vidék felségélyezése érdekében. Az évi jelentést a közgyűlés tudomásul vette, majd elfogadta a közgyűlés az 1914. évi zárszámadásokat és vagyonszámvetést, mely a GEOSz. útján a kormányhoz felterjesztendő. Ugyanezen a közgyűlésen hagyatott jóvá az egyesület 1916. évi költség-előirányzata is. Elhalálozás, illetve elköltözés folytán megüresedett két igazgatóválasztmányi helyre Berzeviczy Zsigmond és Bánó Dezső egyesületi rendes tagok választottak meg. Dobránszky János rendes tag az egyesületi tagok köszönetét tolmácsolja az egyesület elnöksége, igazgatóválasztmányja és tisztikarának, mely e súlyos időkben helytállott és a gazdák érdekeit oly hathatósan támogatta. Piller Kálmán g. e. elnök köszönetet mond az elismerő szavakért s kiemeli Lukovich Aladár g. e. titkár buzgó és odaadó tevékenységét, mire a közgyűlést elnök berekesztette.

Régi jőnevű temetkezési intézetek a gyászal sújtott közönség, valamint a saját jogosult erkölcsi és anyagi érdekeik védelmére, Budapest, VIII., Üllői út 14. sz. I. em. I. alatt egy központot létesítettek, melynek feladata bárhol, tehát a külföldön is elhunyt hőseink hazaszállításának ügyét egységesen intézni. E központ szoros kapcsolatba lépett a szövetséges államok hasonló szervezeteivel a nemzetközi megbízások eredményes lebonyolítása érdekében.

Emlékművet hőseinknek! Lapunk szerkesztője által indított mozgalom folytán hőseink síremlékére a következő újabb adományok érkeztek hozzánk:

Brühl Menyhért	K.	5—
Nemes Károly 188. sz. gy.ív	"	13—
Grieger Tivadar	"	5—
A 18. táb. ágyús-ezr. 6. ütege	"	9—
Grieger Tivadarné	"	10—
Tahy József	"	10—
Klefner Gyula	"	10—

K 62.—

Eddigi gyűjtésünk eredménye 2961 62

Főösszeg K. 3023 62

Az adakozók fogadják hálás köszönetünket!

Köszönetnyilvánítás. Tauth Viktor úr 10 koronát, Gros-mann Samuné úrnő 10 koronát adományozott az eperjesi Izr. Nőegylet népkonyhájának. Kegyes adományait hálással köszöni az elnökség.

Az «Uránia»-mozgó aktuális műsort helyez a folyó héten kilátásba. Tanulságos bohózatok, ötletes színművek és mély alapeszműjű drámák jönnek a vászonra, melyek egyúttal a legnemesebb szórakozást is nyújtják.

BETEGEK ÉS ROKKANTAK
RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETETLEN

a hygen. légmentesen elzárható

SZOBA-KLOZETT

Teljesen szagtalan, diszkrét, szék formájában és minden kivitelben kapható.

MINDEN SZOBABAN FELTÜNÉS NÉLKÜL FELÁLLITHATÓ!

HEYDER ÉS KILLIÁN

hygen. légmentesen elzárható szobaklozetek, száraz klozetek, Bidet és betegasztalkák különlegességi gyára

WIEN XVI.,
Paletzgasse 22—24.

Árjegyzék és ismertető ingyen és bérmentve.

Barna vagy fekete bőrpostóval párnázva, porozólan vagy emáll vederal. Ara csomagolva és bérmentve 58 kor. Keményfából 40 kor.

Nyugtázás. Az eperjesi ev. Gyámint. Nőegylet javára dr. Piller Dezső úr (Licsérd) 20 koronát adományozott, amelyért őszinte, hálás köszönetet mond dr. Sztelho Jánosné elnök, Vogel Béla pénztáros.

Itt a tél. Ilyenkor a meghülés és megbetegedés napirenden van. Mindenkinek érdeke tehát, hogy az egészségére a legnagyobb gondot fordítsa. Az egészség fentartásának egyik legjobb eszköze a tisztaság és a fertőtlenítés. Hogy miként kell fertőtleníteni, azt még sokan nem tudják, pedig gyorsan megtanulhatnák, ha ingyen és bérmentve kéri dr. Keleti és Murányi újpesti vegyészeti gyártól az «Egészség és fertőtlenítés» című könyvet, melyet egy neves orvos írt.

Az eperjesi gyógyszertárak, más városok példájára, 1916. január 3-ikától az *éjjeli szolgálatot* hetenként felváltva fogják tartani. Az éjjeli inspekciós gyógyszertárat egy *söld lámpa* fogja jelezni s csakis ezen gyógyszertár áll este 8 órától reggeli 1/2 8 óráig a község rendelkezésére. Együttal tudják a gyógyszerészek, hogy az éjjeli inspekciós gyógyszertárak *csak orvosi recepteket* készítenek el s kézieladási cikkeket nem szolgálnak ki.

ÓRIÁSI
bajok vannak most a bádógdobozok körül a nagy bádoghány miatt, úgy hogy gyáramban több ízben üzemszavar fordult elő, mert nem tudtam a sokféle nagyságú bádógdobozokat beszerezni. Mély tisztasággal kérem tehát a t. fogyasztó közönséget, hogy bevásárlásainál egyen szives csak az óriási

FEDÁK
cipőkrémét kéri, hogy a szükséges dobozok készítése egyöntetű legyen, mert csak így lesz módomban tisztelt vevőim óriási szükségletét, dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az óriási Fedák-

CIPŐKRÉM
ma már nélkülözhetetlenné vált minden háztartásban, mert Háziasszonyaink meggyőződtek arról, hogy ezen kipróbált, jó cipőkrém az összes gyártmányok felülmúlja. Az óriási Fedák-cipőkrém a nyersanyagok folytonos emelkedése folytán

40 filléres árban
kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyersanyagot beszerezni és így a háború előtti kitűnő minőségben

mindenütt kapható! ::

VADÁSZ ZSIGMOND
vegyészeti gyára
Budapest, VI., Lehel-utca 29. sz.

Használjunk postai hadisegély-bélyeget!

Irodalmi élet Ungvárt. Amíg nálunk, Eperjesen a háború kitörése óta mindennemű felolvasás szünetel, a közeli Ungvár irodalmi társasága a folyó télen újra folytatja havonta rendezett irodalmi estéit. A Gyöngyössi Irodalmi Társaság január 8-ikán tartandó estéjén az első programponthoz dr. Mauks Ernő eperjesi kir. s-tanfelügyelőnek, mint a nevezett társaság tagjának «Irodalmunk a háborúútán» címmel tartandó felolvasása tölti ki.

A vakok karácsonya. A Vakok Eperjesi Intézete növendékeinek hasznos ajándékokban gazdag karácsonyt rendezett, melynek értékét a lapunkban már közöltek kívül még a következők emelték: Tahy Józsefné és Mókler Károlyné vezetésével a jótékony nőtársaság 17 pár keztyűt és ugyanannyi csomag süteményt és egy tárcát, a Goldberger cég egy karácsonyfát, névtelen jöltevé két pár cipőt, egy nadrágot, 5 alsónadrágot, két inget s egy hálóinget; dr. Sztelho Jánosné egy télikabátot, Trosztler Kálmán 3 inget, 5 gallért, 2 pár kizelőt, 5 nyakkendőt, Hauptmann Gusztávné pedig egy kosárka süteményt adományozott. Fogadják a szives adakozók az intézet igazgatóságának hálás köszönetét!

Új képes néplap. Az eperjesi egyházmegye püspöke, dr. Novák István az 1916. év kezdetével új lapot indít hívei lelki szükségleteinek kielégítésére, NASE OTECSESZTVO (Hazánk) címen. A lap főfelügyelője dr. Novák István, felelős szerkesztője Szuchy Emil helybeli gör. kath. káplán, főszerkesztője Kizák János, a gör. kath. tanítóképző tanára és főmunkatársa Gojdzits István theol. tanár. A lap ruthén nényelven jelenik meg, de teljesen magyar fonetikai helyesírással. A lap első száma a gör. kath. karácsonyra jelenik meg.

Karácsony estéje a katonai kórházakban. Lapunk múlt számában leikes polgármesterünk beszámolt arról a nagyszabású mozgalomról, amely lehetővé tette, hogy háziezredünk, a 67. gyalogezred katonái a karácsony estéjén ott künn a harc mezején nem érezték az elhagyatottság kínos érzését. Szívvel örülünk, hogy még egy ehhez hasonló mozgalomról van módunk ez alkalommal itt megemlékeznünk, amelyet a Vöröskereszt-egylet sárosvármegyei választmányának elnöke, Tahy Józsefné és ugyancsak polgármesterünk, Faragó József kezdeményezett. A katonai kórházak betegeinek is szerezzünk örömet karácsony estéjén! Ezzel a jelszóval indul meg a mozgalom, amelynek vezetésére dr. Mikler Károlyné vállalkozik, aki csakhamar igazi lelke az akciónak és fáradhatatlan buzgóságával, bámulatos agilitásával a felvetett eszmét diadalra vezeti. Nevével az emberszeretet munkájának végzésében a háború folyamán nem most találkozunk először. Hiszen a vak katonák érdekében amit eddig tettünk és áldoztunk, tisztán az ő önzetlen fáradozásainak köszönhető. Akadtak mindenben hozzá méltó társak is. Így a karácsonyi ajándékok előkészítésében Csegey Gusztávné, Laczkó Gizella és Mariska, a készpénzadományok gyűjtésében fényes sikerrel Szent-Ivány Józsefné, a természetbeni adományok gyűjtésében Passuth Ferenc tb. főszolgabíró és Lefkovich Miksa körjegyző tevékenykedtek fáradhatatlanul. Magának a karácsonyi ünnepélynek lefolyása felelhetetlenül élni fog emlékében azoknak, akik abban résztvettek. Karácsony estéjén dr. Mikler Károlyné, Csegey Gusztávné, Laczkó Gizella és Mariska olyan örvendező szívvel, miként egykor a betlehemi pásztorok, útnak indultak és szeretetadományaikkal betértek az igazszenvedők-höz, az övéiktől elszakadt beteg katonákhoz. Előbb az 5-ösök kaszárnyájában a könnyű betegeket keresték fel, majd a súlyosakat kórágyaiknál, onnan a csapatkórházba mentek, majd a járványkórház elé. Sőt felkeresték a muszka foglyokat is. Az 5-ösök kaszárnyájában a karácsonyfa ragyogó fénye mellett magyarul Martincsek Márton ev. tábortanfelügyelő, németül és szlávul Horák József r. k. tábortanfelügyelő szívvel-lelkelt megindító szép szavakban méltatták a rendkívüli karácsonyestének jelentőségét. Ugyancsak itt dr. Auszterlitz Vilmos katonai orvos és neje valódi szeretettel tett meg mindent, hogy a katonák ne érezzék az otthon hiányát. Nőink 600 embert vendégeltek meg és pedig a szó szoros értelmében. Jutott mindenkinek elegendő a minden jóval töltött puha, illatos fehér kalácsból, a súlyosabb betegeknek befőtteket, bort stb. osztottak ki. Kedves meglepetés volt az izlésesen csomagolt cigaretta stb. A szives, szeretetteljes szó pedig könnyeket csalt ki a marcona hadfiak szeméből. E szenvedő katonák meg nem felejtkeznek soha erről az emlékezetes karácsonyestéről. Ebből az alkalomból a tartalékkórház főorvosa a következő levelet intézte a mozgalom vezetőjéhez, Tahy Józsefné alispánéhoz: „Karácsony ünnepe alkalmával szerte az országban hős katonáink iránt megnyilvánult szeretetből Eperjes város nemes hölgyközönsége oly impozáns módon vette ki részét, hogy indíttatva érzem magam Nagyságodnak, mint e nemes akció szervezőjének betegeknek nevében is hálátelt szívvel köszönetet mondani. Együttal arra kérem, méltóztassék nagybecsülésünket mindazon höl-

gyeknek tolmácsolni, akik áldozatot és fáradságot nem sajnálva, a szeretet adományaival oly bőkezűen halmozták el katonáinkat, kiket e szent ünnep kedves hozzátartozóiktól távol, kórágyon talált. A katonai kórházak karácsonyfájára adakoztak:

a) *Készpénzben:* dr. Novák István g. k. püsp. 100, Nagysárosi Múmalom 80, N. N. 40, Eperjesi Bankegylet 20, Laczkó nővérek 10, dr. Kelemen Béláné 15, Bánó Aladárné 5, Gojdzics Method 5, Kovaliczky Zeno 5, dr. Lengyel Jenő 5, Gerlőczy 5, Molnár 5, Bijou 5, Bezhleba Ferencné 5, Kongregisták 10, Atlasz Dezső 4, dr. Propper Ödön 4, Kratochwilla és Mauthner hdn. 4, Rosenblatt Emánuel 4, Hammer Pirike 3, Szent-Ivány Bubi 3, Olvashatlan aláírás 3, dr. Benkő István 5, Földes Zoltán 3, Weber Emilia 2, Lefkovits Mór 2, Kun Sándor 2, Williger Pál 2, Kovaliczky Pál 2, Fränkel József 2, Szémán Miklós 2, Theisz Ármán 2, Pálesch Árpád 2, Ambrózy Béla 2, Egy fekete szempár 2, Lantos Jenő 2, Olvashatlan aláírás 2, Olvashatl. aláírás 2, dr. Naményi Andor 2, dr. Hápká Péter 2, Székely Kornél 2, Olvashatlan aláírás 2, dr. Ödön 2, dr. Hanka Sanyi 2, M. I. 2, Olvashatl. aláírás 2, dr. Elzász Sándor 2, Olvashatlan aláírás 2, Koch 2, Grün N. 2, Rosenthal Janka 2, Guttman Hermin 2, Ardó Frédi 2, Fuhrmann Imre 2, Joujou 2, dr. Pelech Jánosné 2, Schmidt Ágnes 2, Csajka Mária 1, Polocha Maris 1, Lehoczky Szősi 1, Fuchs Lenke 1, Kónya Miklós 1, N. N. 1, Klein Jenő 1, Molnár Jenő 1, Berzeviczy Emmi 1, Bethlenfy Imréné 1, Hartmann László 1, Mandl Henrik 1, dr. Vajk Imre 1, N. N. 1, Héber Aladár 1, Reé László 1, Ferdinók Béláné 1, Pawlas Juliáné 1, Friedmann Dávid 1, Holénia László 1, Kovaliczky Mihályné 1, dr. Ferbstein Márkné 4, Csegey Gusztávné 5, öz. Vilcz Kamillné 4, Sztelho Jankó 5-10, dr. Sztelho János 10, Molitorisz Istvánné 5, Maléter Árpádné 4, Schiller Vilmosné 5 kor. Giráltyi főszolgabíró a margonyai körjegyzőség 8 községe részéről 124 kor. Pénteki asszony zsúr gyűjtése 6 kor. FASTER Pálné 10 kor. Összesen 615 korona 30 fillér.

b) *Természetben:* Faragó József polgármester útján a város adta a listet az összes kaláchoz. Fucker Tivadarné 2 csomag dohány és cigarettapapír; Révész Károlyné 10 üveg befőtt; Stern Márkné 1/2 kg. szaloncukorka; dr. Rosenberg Mór bor; Guttman Et. lka 1 doboz szaloncukor; Szent-Ivány Bubi 800 drb cigarettahüvely és 10 üveg befőtt; öz. Kósch Árpádné 6 üveg befőtt; Klein Jenő 2 doboz mézeskalács; Neumann Vilmos karácsonyfadísz és cukorka; Putschalkó Marianne és Paulus Jozefin 8 üveg befőtt; Déri Gyuláné 2 doboz cakes, 3 doboz piskóta, kalácsok; Vilcz Jánosné mézeskalács; Meliorisz Ilka 6 kg. alma, 2 kg. dió; dr. Csatóy Ágostné alma, gyümölcs; Bielek Lászlóné szilva; Molitorisz Istvánné 400 drb cigaretta; dr. Rosenberg Teofilné 5 üveg bor; Madame Teréz dió; Klór Anna és Gizella mézeskalács; öz. Semsey Adolfné 4 üveg befőtt; dr. Sarudy Vilmosné cakes; Mayer Endréné két doboz Koestlin és piskótatészta; Sitányi Lajosné alma, dió, sütemény; Vogel Béláné 3 üveg befőtt, 2 üveg málna; 1 doboz mézeskalács; dr. Obetkó Dezsőné 1 doboz mézeskalács; Klobusiczky Béláné mézeskalács, cakes; Mosászky Istvánné 3 kalács, alma, befőtt; Sztelho Jánosné mézeskalács; dr. Müller Bertalanné 4 drb piskótatészta, 10 üveg befőtt; Csegey Gusztávné egy doboz piskótatészta; Tahy Józsefné 6 üveg befőtt és cigaretta; dr. Mikler Károlyné befőtt, sütemény; özvegy Kőszeghy Ádámné egy kosár alma, cigaretta; Bein Simon befőtt; öz. Mathia Károlyné 8 üveg befőtt; Floegel Antalné befőtt, alma, sütemény; Prőner K.-né sütemény, kalács; Gyuk Józsefné sütemény; Mathia Jozefin sütemény; Hauptmann G.-né sütemény; Kirchmayer Vilmosné kalácsok; Oberländer Károlyné sütemény; Wandrák Vilma sütemény; Kozák nővérek sütemény; Sándor Iza és Mária sütemény. Végül meg kell említenünk, hogy az összes süteményeket, kalácsot Klein Izsák pék sütötte, ingyen, emberbaráti szeretetből.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe
egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szelők ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulthatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszertárakban, drogeriákban, illatszertárakban stb.
Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fillér egy tubus) Kitűnő szer női kezek gondozására.

Kedvezményes házi villamos szerelések és villamos-favágás. Az Eperjesi villamosmű a következőket teszi közzé:

Sikerült még néhány ezer méter rézvezetéket beszerezni a régi gyári készletekből, amennyiben a kábelgyárak már csak vas- és horganyvezetékeket gyártanak a háború egész további tartamán. Míg ezen készlet tart, a lakások szerelését jutányos áron eszközöljük. **Költségvetések díjtalanok. A villamvilágítás a mai petróleumárak mellett emennél lényegesen olcsóbb.** Így például egy 25 gyertyafényű wolf-ramlámpa óránkénti áramfogyasztása 3 fillér, ezzel szemben egy ugyanily fényerősségű petróleumlámpa köréggövel még a maximalizált árak mellett is 6 fillérnyi petróleumot fogyaszt.

Szereléseket hajlandók vagyunk részletfizetésre is elvállalni, hogy a kevésbbé tehetősek részére is hozzáférhetővé tegyük a villamosvilágítás kedvezményeiben való részesülést. Lefizethető 12 havi részletben, mely esetben a szerelésért nekünk járó összeg után csupán 6% kamatot számítunk, mint többletet.

Felhívjuk ezúttal tisztelt fogyasztóink figyelmét a **villamos-főzés és -vasalás** rendkívül kedvező és olcsó alkalmazására. E célból a főző- és vasalókészülékeket beszerzési áron bocsátjuk a fogyasztók rendelkezésére; külön árammérőt szerelünk ehhez fel, melyért díj nem fizetendő. Az ezen célra szolgáltatott áram egységára **korlátlan használat mellett csak 3/3 fillér hektowattóránként.** A denaturált szesz mai ára mellett a **villamos-főzés sokkal olcsóbb, mint a szesz-gyorsforralón.** Így például egy liter víznek villamos úton való forralása csak 2 1/2 fillérbe kerül, míg a szesz-gyorsforralón egy liter víz felforralásához körülbelül 8 fillérnyi szesz szükséges, tehát **háromszor annyiba kerül.**

Egy **villamos-vasaló** óránként 12 fillérnyi áramot fogyaszt, míg egy szesz-vasaló a mai faszénárak mellett óránként 15 fillér értékű faszénat igényel.

Mindenki tehát saját jól felfogott érdekében cselekszik, ha villamos-főzőedényt és villamos-vasalót használ. A pénzmegtakarítás mellett megszabadul a denaturált szesz veszélyétől, kellemetlen bűztől, valamint a szénvasaló sok és egészségtelen következményétől. **Villamos-vasalóval, mely megszakítás nélkül használható, majdnem kétszer annyi ruha vasalható, mint a szénvasalóval, ugyanazon idő alatt.**

Villamos-faaprítás.

A város mindazon helyein, ahol hálózatunk azt megengedi, elvállalunk magánházakban, esetleg rendőri engedéllyel a házak előtt is, legalább egy ölnyi famennyiség esetében **favágást és aprítást villamos-géppel, ölenként a fatartóba rakva 8 korona árban.**

Naponként 6 munkással 6 ölnyi famennyiséget vagyunk képesek felaprítani.

Bejelentéseket — nem fogyasztók részéről is — telefonon is felvesszünk. A felvágást a jelentkezések sorrendjében teljesítjük.

Szerelési raktárunkat és irodánkat 1916 évi február 1-jén a Fő-utca 57. sz. alatti üzlet-helyiségbe (Kösch-féle üzlet mellett) helyezük át.

Eperjes, 1915. december 30.

Villamtelep és raktár **Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság.**
Lőcsei-út 3. Telefon 2.

Adományok. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára a következő adományok folytak be dec. 24—30-ig: 400 K Péchy Zsigmond, 27 K három kitüntetett, 20—20 K-t újívi üdvözetek megváltására Ardó Alfréd, Gallé Marcell (Jernye), 20 K dr. Mosánszky Titusz, 10 K Weisz Ignác (Alsósebes) újívi üdv. megvált., 6 K Herbst Márk, 2 K N. N., 1 K Leskó István (Nagy-sáros). Fogadják a nemesszívú adakozók leg-összintébb köszönetünket! Özv. **Semsey Boldi-**zsárné elnök, **Vogel Béla** pénztáros.

Hauptmann Ervin főhadn. katonái részére a következő adományok gyűltek össze Kösch Árpád cég papírüzletében: Gregor Endréné 1 pár érmelegettő, Pálesch Babi 2 pár érmelegettő, Sárkány Ernőné (Aszód) 20 darab hősapka.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Debreczeniek Debreczenfalván. A Debreczenfalvát építő akció Debreczenben két hangversenyt rendezett a zboróváraljai lakosság-nak élelmicikkkel és meleg ruhával ellátása javára. E két hangverseny 1300 koronát jövedelmezett. Ez összesen 2 métermázsza babot, 2 métermázsza köleskását, 3 métermázsza lisztet, 1 métermázsza cukrot és mintegy 800 kor. értékű ruhaneműt szerzett be a bizottság. December 27-ikén indult el Márk Endre udv. tan., polgármester, Szabó Elek tb. tanácsnok, polgármesteri titkár és Varga Lajos polgárm. kiadó az ajándékok kiosztása végett. A Máv. elnökgazdája külön-köcsit bocsátott a küldöttség rendelkezésére s intézkedett, hogy a kocsi a csatlakozó-állomásokon átszállás nélkül csatoltassék. Ugyanilyen előzékeny volt a Ksod. igazgatósága is, amely a Máv. kocsi készségelel csatoltatta a Ksod. vonalán egészen Bártfáig. December 27-ikén délután érkeztek meg a debreczeniek Eperjesre, ahová már mint kellemes emlékek színhelyére jöttek. A délután folyamán látogatást tettek Szinyei Merse István főispánnál és Faragó József kir. tan., polgármesternél; az estét Kirchmayer Vilmos vendégszerető házában töltötték. Másnap reggel Kirchmayer Vilmosnéval együtt, aki szíves volt a kiosztásnál segédkezni, elindult a társaság Bártfára. A vasúti állomáson Várady-Szakmáry Géza főszolgabíró, a Ferenc József-rend lovagja és Szutórisz Róbert postafelügyelő fogadták a küldöttséget, amely így kiegészítve nyomban autóra szállott és kiment Zboróra. A helyszínén minden a legnagyobb rendben, előkészítve várta a társaságot. A róm. kath. templom műkincseinek megtekintése után kezdetét vette a kiosztás, amely az állami elemi iskolában ment végbe. A debreczeniek segítségére készségelel állottak rendelkezésre a már velük jött Kirchmayer Vilmosné kívül Szakmáry Géza főszolgabíró, Schultz József főjegyző, Belis János róm. kath. plébános, Brummayer Béla főhadnagy, Brickhardt József mérnök, Móré Lászlóné tanítónő, Szutórisz Lenke és Szutórisz Jenő s a községi bíró. A kiosztás a pontosan összeállított jegyzék alapján történt, amely minden ház lakóját kor, nem és szám szerint foglalta magában. Minden családtagra 1—1 liter élelmiszer jutott s megfelelő ruhadarab a gyermekek számára. Megható volt látni a megajándékozottak mehatottságát, akik legtöbbször könnyes szemmel hálálkodtak a vett jókért. A kiosztás befejezése után lélekelő jelenet következett. Szabó Elek polgárm. titkár ugyanis a teremben levő harmóniumhoz ülén, egy gondolattól megkapatva a Himnusz eljátszásába kezdett. A jelenlevők önkéntelenül is felállva, előbb lassan és egyenként, majd együtt és lelkesen énekelték a fenséges dallamot. Soha méltóbb helyen nem hangzottak el a gyönyörű akkordok, mint ez alkalommal, ahol az éneklők az ablakon kitekintve a rombadólt Zborót látták s ahol az utcán a már felépült debreczenfalviak hálálkodó serege hallgatta a kiszűrődő dallamot. Könnyezett mindenki, eszébe jutván, hogy a jelenet színhelyén egy évvel azelőtt az ellenség tanyázott s hogy az éneklésnél szerepet játszó harmónium az inváziókor az árokban hevert. Ezután Márk Endre udv. tan., polgármester hálás köszönetet mondott a lelkes segédkezőknek fáradozásukért s különösen Szakmáry főszolgabírónak, Schultz főjegyzőnek és Belis plébánosnak az előkészítés pontos és alapos véghezviteléért, aminek köszönhető volt, hogy a kiosztás olyan gyorsan és fennakadás nélkül történhetett meg. Most még egy magát megnevezni nem akaró debreczeni úriasszony adományait osztották ki

a 12 legjobb tanuló között, miután a gyermek-sereg élén előállott egy fiú s közvetlen, egyszerű szavakban magyarul köszönetet mondott a polgármesternek a vett adományokért, amire a polgármester lelkes szavakkal hazafiságra buzdítván ötöt: befejezést nyert a szép ünnepély. Megemléztendő még, hogy az adományok kiosztása és mindenki kielégítése után még elég sok élelmiszer és ruhanemű maradt meg. A polgármester felhatalmazta az illetékes intézőket, hogy e megmaradt adományokat az iskolás-gyermekek között belátásuk szerint osszák szét. Ezután Schultz József főjegyző és neje látták lekötelező szíves-séggel vendégül ebédre a társaságot, amely alkalommal Szakmáry főszolgabíró lelkes pohárköszöntővel üdvözölte Márk Endre polgármestert, kifejezván előtte a maga és a járása közönségének hálás köszönetét, éltetvén őt, az országot megmozdító gyönyörű eszme zászlóbontóját és diadalravívójét s Debreczen sz. kir. város közönségét. Ezután Márk Endre polgármester emelkedett szólásra s vázolván azt a ragaszkodó szeretetet, amellyel Debreczen város közönsége édes gyermeke, Zboró-Debreczenfalva iránt viseltetik, éltette Szakmáry főszolgabírót, mint aki meleg szívvvel és fáradhatatlan munkával olyan nagy segítségére van, éltette Schultz főjegyzőt, a körültekintő és felelősségteljes tisztviselőt, Belis plébánost, a nemesszívú és önfeláldozó lelkipásztort és a vendégszerető, kedves háziasszonyt. Végül Belis plébános mondott pohárköszöntőt. Meghatva és elfogódva méltatta a nap jelentőségét, az akció népszerűsítő hatását. Éltette a polgármestert, a velejött tisztviselőket s Debreczen város közönségét. Ezután a társaság megtekintvén az épülő Debreczenfalvát, Bártfáifűdőt érintésével az esti vonattal elutazott. Márk Endre polgármester a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott lapunk szerkesztősége előtt a tapasztaltak felett s ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik a lélekelő ünnepségen segédkezni szívesek voltak, különösen pedig Kirchmayer Vilmosnénak, aki tanácsaival és fáradságos munkásságával olyan nagy segítségükre volt s aki debreczeni voltát ez alkalommal is olyan meleg szeretettel bizonyította be s Szakmáry főszolgabírónak, aki előzékeny magatartásával és megértő együttérzésével az akciónak elejétől kezdve olyan lelkes munkása.

Felelős szerkesztő: **Kiadótulajdonosok:**
Dvortsák Győző. **Koós Ernő és Frigyes.**

1916.

KÁVÉHÁZA M. T. LÁTOGATÓINAK
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

BERGER SAMU.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Frechtmann Salamon.
a KÖZPONTI KÁVÉHÁZ
tulajdonosa.

